

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/7/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201287
Dátum vydania rozhodnutia: 19.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015201287.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: E. Y., bytom L., zastúpený: C. O. D., bytom J. XX, proti odporkyňi: Obec Smolník, právne zastúpená: JUDr. Roman Škerlík, advokát so sídlom Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. 447/2015 zo dňa 5. novembra 2015, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu V Košiciach č.k. 3Sp/50/2015-20 zo dňa 2. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Sp/50/2015-20 z 2. decembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 3Sp/50/2015-20 zo dňa 2. decembra 2015 podľa § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. rozhodnutie odporkyne č. 447/2015 zo dňa 05.11.2015, ktorým podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve (ďalej len „zákon č. 84/1990 Zb.“) zakázala verejné zhromaždenie oznámené navrhovateľom ako zvolávateľom oznámením zo dňa 02.11.2015 s dátumom konania dňa 14.11.2015 o 14.00 hod. za účelom „Pripomenutie si nedávnych udalostí“. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 23,41 eur.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že navrhovateľ ako zvolávateľ oznámením doručeným odporkyňi dňa 02.11.2015 oznámil konanie verejného zhromaždenia dňa 14.11.2015 v Smolníku pred obecným úradom, keď začiatok zhromaždenia stanovil na 14.00 hod. s predpokladaným časom ukončenia o 17.00 hod. V oznámení a jeho doplnení zo dňa 03.11.2015 zvolávateľ určil účel verejného zhromaždenia ako „Pripomenutie si nedávnych udalostí“, pričom tento následne upresnil ako „odozvu na prepady žien v ich rodinných domoch“. Na zhromaždení mali podľa zvolávateľa vystúpiť asi štyria rečníci, medzi ktorými bol aj predseda Ľudovej strany Naše Slovensko a predseda Banskobystrického samosprávneho kraja p. C. T.. Odporkyňa naplnenie dôvodu v zmysle § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. videla v osobách, ktoré mali na verejnom zhromaždení vystúpiť aj so zreteľom na ich postoj k národnostnej menšine, medzi ktorú patrí aj časť obyvateľov obce Smolník.

Odporkyňa preto nadobudla dôvodnú obavu, že uvedené zhromaždenie bude smerovať k výzve na popieranie alebo obmedzovanie práv týchto obyvateľov, pričom táto obava vyplýva aj z udalostí, ktoré sa v nedávnej minulosti v obci Smolník stali a ktoré môžu byť podnetom k rozniecovaniu nenávisti a neznášanlivosti, čo by mohlo viesť k ohrozeniu života a zdravia obyvateľov obce Smolník.

3. Navrhovateľ v opravnom prostriedku namietal, že oznámený účel zhromaždenia neobsahoval žiadnu výzvu na popieranie alebo obmedzovanie osobných, politických alebo iných práv občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie alebo na rozniecovanie nenávisti a neznášanlivosti z týchto dôvodov. Smerovanie k uvedenej výzve musí byť zrejmé z textu účelu zhromaždenia obsiahnutého v oznámení o konaní verejného zhromaždenia a nie z akýchkoľvek ďalších skutočností, domnienok, či špekulácií. Iný výklad ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. by bol v rozpore s článkom 28 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že p. C. T. doposiaľ nebol právoplatne odsúdený za žiadny trestný čin v súvislosti so svojimi verejnými prejavmi a vystúpeniami.

4. Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukazujúc na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I.-ÚS/193/03 zo dňa 30.03.2004 uviedol, že ustanovenie § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. ukladá obci pred vydaním zákazu zhromaždenia skúmať, či oznámený účel zhromaždenia smeruje k výzve k negatívnym aktivitám vymedzeným v tomto ustanovení. Podľa názoru krajského súdu iba zo samotnej skutočnosti, že na verejnom zhromaždení mal vystúpiť p. C. T., nemožno bez ďalšieho dospieť k záveru, že označený účel zhromaždenia tak, ako bol uvedený v oznámení zvolávateľa, smeroval k výzve na popieranie alebo obmedzovanie osobných, politických alebo iných práv občanov v dôsledku ich statusu uvedeného v ustanovení § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. V tejto súvislosti poznamenal, že odporkyňa v rozhodnutí nešpecifikovala, k popretiu alebo obmedzeniu akých práv občanov, by mohlo dôjsť s prihliadnutím na oznámený účel zhromaždenia a k akej národnostnej menšine patria obyvatelia obce, ktorých by sa obmedzenie alebo popretie ich práv mohlo týkať. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa vec nesprávne právne posúdila a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

5. Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie, ktorým žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil. Odporkyňa krajskému súdu vytýkala, že dôvodom zákazu zhromaždenia neboli len samotné osoby, ktoré mali na tomto zhromaždení vystúpiť, ale aj ďalšie skutočnosti, na ktoré v rozhodnutí, ale aj v priebehu konania poukazovala. Uviedla, že verejné zhromaždenie nemôže byť zamerané voči žiadnym osobám, a to ani voči tým, ktoré páchajú trestnú činnosť. Ďalej poukázala na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb., z ktorého vyplýva špecifická úprava procesného postupu súdu pri rozhodovaní o opravnom prostriedku. Podľa názoru odporkyne z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ súd vzhľadom na dôvody na zrušenie rozhodnutia obce o zákaze zhromažďovania, súd takéto rozhodnutie „len“ zruší avšak už nevracia obci vec na ďalšie konanie. Vzhľadom na výrok rozsudku krajského súdu jej preto nie je zrejmé, čo by malo byť výsledkom ďalšieho konania odporkyne. V súvislosti so zrušením rozhodnutia odporkyne taktiež namietala, že krajský súd vo výroku použil ustanovenie § 250q ods. 2 O.s.p., ktoré však nijako nesúvisí s predmetom konania, čoho dôsledkom je nesprávnosť a nevykonateľnosť rozhodnutia súdu.

6. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne okrem iného uviedol, že konštatovanie o možnom popieraní práv iných, ktoré by mohlo vyústiť do ohrozenia života alebo zdravia obyvateľov obce je právne irelevantné. Samotná obava, že dôjde k porušeniu zákona, možné riziká spojené so zhromaždením a ani „potreba“ zhromaždenie zakázať, nie sú zákonným dôvodom na zakázanie zhromaždenia.

9. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom

nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejedal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) prihladnuc pritom k vadám, ktoré boli odvolaním vytýkané a dospel k záveru, že pre procesné pochybenie je potrebné napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. Najvyšší súd sa predovšetkým zaoberal námietkou odporkyne týkajúcou sa nesprávnosti resp. nevykonateľnosti rozsudku krajského súdu z dôvodu uvedenia nesprávneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a nezohľadnenia ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb. pri formulácii výroku vo veci samej.

13. V predmetnej veci sa navrhovateľ postupom podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. domáhal zrušenia rozhodnutia odporkyne č. 447/2015 zo dňa 05.11.2015, ktorým podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovaní práve (ďalej len „zákon č. 84/1990 Zb.“) zakázala verejné zhromaždenie.

14. Podľa ustanovenia § 250q ods. 3 O.s.p. účinného v čase rozhodovania krajského súdu o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie. Vo veci azylu a doplnkovej ochrany zruší súd rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec na ďalšie konanie aj vtedy, ak po preskúmaní rozhodnutia dospel k záveru, že od vydania rozhodnutia správnym orgánom sa podstatne zmenili okolnosti veci. Ustanovenie § 250j ods. 5 platí obdobne.

15. Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. účinného v čase rozhodovania krajského súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia vo veci azylu a doplnkovej ochrany je pre súd rozhodujúci skutkový stav v čase vyhlásenia rozhodnutia alebo vydania rozhodnutia.

16. Krajský súd rozsudkom č.k. 3Sp/50/2015-20 zo dňa 2. decembra 2015 rozhodol o opravnom prostriedku navrhovateľa tak, že:

Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušuje rozhodnutie odporkyne č. 447/2015 zo dňa 05.11.2015 a vracia ho odporkyňi na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 23,41 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

17. Porovnávajúc výrok odvolaním napadnutého rozsudku so znením ustanovenia § 250q O.s.p. účinného v čase rozhodovania krajského súdu je zrejmé, že krajský súd vo výroku rozsudku uviedol nesprávne ustanovenie procesného predpisu (§ 250q ods.2 O.s.p.), ktoré sa vzhľadom na predmet súdneho prieskumu vymedzeného opravným prostriedkom zjavne nevzťahuje na prejedávanú vec.

18. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb. proti rozhodnutiu obce podľa odseku 1 môže zvolávateľ do 15 dní od doručenia podať opravný prostriedok na súde, ku ktorému priloží písomné vyhotovenie rozhodnutia. Pre konanie platia obdobne ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku o preskúmaní rozhodnutí iných orgánov. Opravný prostriedok nemá odkladný účinok. Súd rozhodne do troch dní. Rozhodnutie zruší, ak neboli dané dôvody k zákazu zhromaždenia. Zvolávateľ je potom oprávnený zhromaždenie usporiadať podľa pôvodného oznámenia alebo neskôr tak, aby sa zhromaždenie uskutočnilo do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Ak zhromaždenie usporiada v neskoršej dobe, upovedomí o tom obec najneskôr 1 deň pred konaním zhromaždenia.

19. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona č. 84/1990 Zb. vyplýva, že ide o osobitnú právnu úpravu

procesného postupu súdu pri rozhodovaní o opravnom prostriedku, ktorá má vzhľadom na špecifiká súdneho prieskumu rozhodnutí vydaných podľa zákona č. 84/1990 Zb. vo vzťahu k ustanoveniu § 250q O.s.p. povahu predpisu *lex specialis*. V predmetnej veci krajský súd napadnuté rozhodnutie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Pokiaľ teda krajský súd dospel k záveru, že neboli dané dôvody k zákazu zhromaždenia, bolo potrebné vo výroku zrušujúceho rozsudku zohľadniť aj ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb., ktoré ustanovenie vrátenie veci odporkyni na ďalšie konanie nepredpokladá.

20. V zmysle § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

21. Podľa § 155 ods. 1 O.s.p. obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ sa o nej nerozhoduje samostatne.

22. Obsahom rozhodnutia je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 155 ods. 1 O.s.p. mienený záverečný záväzný úsudok súdu, týkajúci sa veci samej, ktorý súd vyslovuje vo výrokovej časti (enunciáte) rozsudku, a ktorý vyjadruje zároveň vôľu štátu pri výkone spravodlivosti. Tvorí preto tiež v pomere k ostatným častiam rozsudku, t.j. k jeho úvodu a odôvodneniu ústredné miesto celého rozhodnutia. Z tejto povahy výroku rozsudku vyplývajú nutne i zákonné požiadavky na jeho náležitosti, ako i na jeho formuláciu.

23. Výrok je konštitutívnou, esenciálnou, a preto nepominuteľnou súčasťou súdneho rozhodnutia, lebo v ňom súd formuluje svoj záväzný názor v prejednávanej veci. Výrok má byť formulovaný tak, aby z neho bolo jednoznačne zrejmé, ako súd rozhodol, lebo len tak sa jeho rozhodnutie stáva preskúmateľným. Vzhľadom na to, že krajský súd vo výroku napadnutého rozsudku (taktiež v odôvodnení) uviedol ustanovenie právneho predpisu nevzťahujúce sa na prejednanú vec a nezohľadnil ani ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 84/1990 Zb., najvyšší súd konštatuje, že uvedené pochybenie zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, čo odporuje princípom riadneho a spravodlivého procesu, zakotveným v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

24. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

25. Vzhľadom na procesnoprávny charakter väd konania, pre ktoré došlo k zrušeniu napadnutého rozsudku, sa odvolací súd v danom štádiu konania vecou meritorne nezaoberal.

26. V novom rozhodnutí vo veci samej krajský súd odstráni vytýkané vady výroku rozsudku, prihliadne i na odvolacie námietky, pričom rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.